

EHFF 2014-2020

Danmark

Årlig gennemførelsesrapport 2022

Borgerresumé

9.0 Borgerresumé

EU's Hav- og Fiskerifond anvender i hele programperioden samlet ca. 208 mio. euro i Danmark til at styrke økonomi og beskæftigelse i fiskeri og fiskeopdræt, bæredygtig udnyttelse af havets ressourcer og til andre natur- og miljøhensyn i relation til fiskeri og fiskeopdræt.

Det danske Hav- og fiskeriudviklingsprogram, som er rammen for at anvende EU-midlerne i Danmark, består af en lang række tilskudsordninger, der skal bidrage til de i programmet fastlagte mål. Midlerne til tilskud kommer fra EU, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Miljøstyrelsen og Bolig- og Planstyrelsen (pr. 15. december 2022 overgået til Plan- og Landdistriktsstyrelsen), og den samlede programramme er ca. 277 mio. euro.

Det danske Hav- og fiskeriudviklingsprogram EHFF blev godkendt den 18. august 2015. Inden da blev der i november 2014 indgået en politisk aftale for årene 2014-2017 om, hvordan pengene fordeles mellem de forskellige tilskudsordninger. Tilsvarende for perioden 2018-2020 blev der den 17. maj 2017 indgået en politisk aftale, som blev justeret i september 2018. Yderligere har det danske Hav- og fiskeriudviklingsprogram 2014-2020 undergået tre programændringer, hvoraf den seneste blev godkendt 16. december 2022.

Siden programstart er alle tilskudsordninger åbnet for ansøgning, og der er udvalgt projekter til støtte (samlet offentligt bidrag) svarende til i alt ca. 96,1% af den samlede økonomiske ramme for programmet. Det vil sige, at der er givet tilsagn om tilskud for 268 mio. euro (2.000 mio. kr.) til og med 2022. Medåbninger af ordninger i 2022 og 2023 forventes den samlede programramme på godt 277 mio. euro (ca. 2.061 mio. kr.) at blive udmøntet.

I 2022 åbnede de nedenfor nævnte 4 tilskudsordninger, med en samlet tilskudsramme på 17,5 mio. euro (130 mio. kr.).

Tabel 1: Oversigt over ansøgningsrunderne i 2022

Unions-prioritet	Tilskudsordning	Ansøgningsperiode		Tilsagnsramme	Tilsagn (pr. 1. maj 2023)
				(Nationale + EU-midler)	
				(Mio. euro)	(Mio. euro)
1	Fiskeri, natur og miljø	01.03.2022	25.04.2022	3,23 (24 mio. kr.)	2,99
3	Fiskerikontrol Myndighed	15.11.2022	21.04.2023	5,37 (40 mio. kr.)	5,13
1	Ophugning Østersøen	12.12.2022	31.12.2022	6,71 (50 mio. kr.)	6,72
1	Forhøjet tilsagn til Vandløbsrestaurering	29.08.2022	25.10.2022	2,15 (16 mio. kr.)	1,61

For at forenkle og styrke fondenes resultatorientering samt EU Kommissionens tilsyn med programmets gennemførelse er det forordningspligtigt, at projekterne vurderes ud fra såkaldte output- og resultatindikatorer. Output beskriver antallet af projekter, og resultat skal beskrive kerneresultater af de respektive indsatser, f.eks. med hvor mange tons akvakultur er forøget. De enkelte indikatorer er vedtaget i fællesskab af Fiskeristyrelsen og Kommissionen. De fremgår af det godkendte program, som kan findes på

Fiskeristyrelsens hjemmeside. Fiskeristyrelsen forventer, at med afslutningen af udestående projekter, vil målene for 2023 blive nået for hovedparten af alle output- og resultatindikatorer.

Der er til og med 2022 afsluttet 1.779 projekter, hvoraf investeringsprojekter på fiskefartøjer og akvakultur samt vandløbsrestaureringsprojekterne udgør 1135.

Under unionsprioritet 1 ”Fremme af miljømæssigt bæredygtigt, ressourceeffektivt, innovativt, konkurrencedygtigt og vidensbaseret fiskeri” er der i 2022 givet tilskud til ophugning af fiskefartøjer målrettet torskefiskeri i Østersøen, til et projekt vedrørende udvikling af løsninger til brug for gennemførelsen af landingsforpligtelsen samt til udsætning af åleyngel. Der er endvidere i 2022 givet mulighed for, at kommuner kunne søge om forhøjelse af eksisterende tilsagn til vandløbsrestaurering, hvor projektgennemførelsen var blevet vanskeliggjort som følge af de stigende priser i 2022.

Generelt er der under denne prioritet støttet projekter vedrørende gennemførelsen af landingsforpligtelsen, herunder samarbejder mellem fiskere og forskere. Endvidere er der givet tilskud til investeringer på fiskefartøjer i selektive redskaber samt håndtering af fangster omfattet af landingsforpligtelsen. Det vurderes, at indsatsen samlet har bidraget positivt til implementeringen af landingsforpligtelsen. Effekten af de afsluttede projekter under tidligere ansøgningsrunder er blandt andet en bedre konkurrenceevne og levedygtighed i fiskeriet, da produktionsværdien i programperioden er blevet øget med 8,68 mio. euro, og nettofortjenesten er øget med 1,65 mio. euro. Der er samtidig bevaret 1.621 fuldtidsbeskæftigede, og der er skabt 144 nye job.

Der er i alt i løbet af programperioden givet tilskud til restaurering af 1.546 km vandløb med henblik på at opnå god økologisk tilstand.

Under unionsprioritets 2 ”Fremme af miljømæssigt bæredygtigt, ressourceeffektivt, innovativt, konkurrencedygtigt og vidensbaseret akvakultur” er der ikke givet nye tilsagn til projekter i 2022. I løbet af programperioden er der bl.a. givet tilskud til projekter vedrørende udvikling af ny viden og nye løsninger til brug for en mere miljømæssigt bæredygtig akvakulturproduktion gennem et samarbejde mellem akvakulturerhvervet og forskere. Endvidere er der givet tilskud til investeringer i akvakulturanlæg med henblik på at gøre anlæggene mere ressourceeffektive og konkurrencedygtige.

I alt er der i perioden givet tilsagn til 76 projekter, hvoraf 47 er afsluttet. De afsluttede projekter har allerede indfriet de fleste resultatmål; således er den samlede akvakulturproduktion forøget med 16.464 tons fisk og skaldyr i programperioden. Værdien af den øgede akvakulturproduktion udgjorde i samme periode 43,4 mio. euro, mens ændringen i nettooverskuddet i perioden var på 6,67 mio. euro. Det vurderes, at indsatsen og de gennemførte projekter samlet har bidraget til en mere ressourceeffektiv og konkurrencedygtig akvakulturproduktion. Efter gennemførelsen af projekterne udleder anlæggene generelt færre miljøbelastende stoffer pr. produceret enhed.

Indikatoren ”øget produktion fra recirkulerede anlæg” er et stykke fra målet, men realiseres alle projekter, kan der opnås en målopfyldelse på mindst 75%. Målet for indikatoren ”øget økologisk akvakulturproduktion” er pt. realiseret med en værdi på 2.220 ton svarende til 74% af målet.

Under unionsprioritet 3 "Implementering af den fælles fiskeripolitik (data og fiskerikontrol)" støttes der bl.a. projekter om dataindsamling, samt projekter der sigter på en fortsat funktionsdygtig fiskerikontrol, f.eks. uddannelse af fiskerikontrollører og IT-understøttelse. Endvidere er der finansieret et nyt stort fiskerikontrolfartøj til som erstatning for et af de andre fiskerikontrolskibe ("Vestkysten"), som er blevet udfaset. Det nye kontrolfartøj blev leveret til Fiskeristyrelsen den 22. august 2022 og blev navngivet "Nordsøen" den 24. august 2022. Fartøjet er bygget med moderne dieselelektrisk fremdrivningsanlæg, hvor dieselmotorerne trækker en generator, der leverer strøm til propellerne. Et sådant fremdrivningsanlæg giver fartøjet bedre manøvregegenskaber og lavere vedligeholdelsesomkostninger. Endvidere giver et sådan anlæg en mere optimeret drift herunder op til 8% besparelse i brændstofforbrug i forhold til et konventionelt anlæg.

Fartøjet er bygget til at opfylde de strengeste krav til udledning af skadelige stoffer (Tier III) og er udstyret med moderne overvågnings- og navigationssystemer, der gør det lettere at overvåge fartøjer og dokumentere overtrædelser.

Under unionsprioritet 4 "Øget beskæftigelse og territorial samhørighed (FLAG)" blev der ikke gennemført nye ansøgningsrunder i 2022. Der er fortsat et mindre antal udestående tilsagn, men for alle resultatindikatorer målene allerede blevet opfyldt. Målene "Skabt beskæftigelse" og "Opretholdt beskæftigelse" har oversteget forventningerne, og disse er opjusteret ved programændringen i december 2021. Målet for resultatindikatoren "Skabte nye virksomheder" på 51 er foreløbig nået med 138%.

Under unionsprioritet 5 "Fremme af markedsføring og forarbejdning" blev der ikke gennemført nye ansøgningsrunder i 2022. Den udbetalte støtte har bidraget til, at der i programperioden er bevaret 646 arbejdspladser i forarbejdnings- og afsætningssektoren. Der har samlet set været 3 projekter vedr. ASC-certificering, hvoraf 1 er opgivet, og 1 er afsluttet. Projekterne har haft til formål at udvikle ASC standarden, samt etablere netværk og assistance til ASC-certificering af en række anlæg. Af tallene fra den internationale organisation, der koordinerer ASC-certificering af akvakultur, fremgår det, at der samlet for Danmark har været en stigning i produktionen af Certificeret akvakultur på 20.500 tons i perioden fra 2017 til og med 2021.

Under unionsprioritet 6 "Fremme implementering af den integrerede maritime politik (IMP)" er der i programperioden givet tilskud til projekter om en informationsindsats om marint affald, kortlægning af Natura 2000-områder, monitorering af ikke hjemmehørende arter i udvalgte danske havne samt undersøgelse af forekomst af spøgelsesnet i danske farvande.

I alt er der i perioden 2014-22 givet tilskud til 12 projekter, hvoraf 6 også er afsluttet i perioden.

Resultater og viden fra udviklings- og innovationsprojekterne støttet af EHFF og senere hen også af tilsvarende projekter støttet af EHFAF fremgår af en vidensbank på Fiskeristyrelsens hjemmeside. Dette omfatter de tre innovationsordninger:

- Fælles indsatser fiskeri
- Fælles indsatser akvakultur
- Fiskeri, natur og miljø.

Sammenfatning

Overordnet har der været tilfredsstillende fremdrift i programmets gennemførelse og opnåede resultater, på trods af eksterne faktoreres påvirkninger såsom flere omorganiseringer af forvaltningsmyndigheden, brexit, Covid-19 og Ruslands invasion af Ukraine. Der har dog i den sidste del af perioden været forsinkelser i afslutning af projekter og sket annulleringer af tilsagn, så en del projekter slet ikke gennemføres. Ved udgangen af 2022 var der givet tilsagn om støtte for 97% af programrammen og udbetalt 75% af programrammen. Der vil i 2023 blive gjort en indsats for at minimere annulleringer og øge udnyttelsen af de afsatte midler.